

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

18 april 2008

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek wat
de scheiding van tafel en bed betreft**

(ingedien door mevrouw Sarah Smeyers c.s.)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

18 avril 2008

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code civil en ce qui concerne la
séparation de corps**

(déposée par Mme Sarah Smeyers et consorts)

SAMENVATTING

*Momenteel is enkel de onherstelbare ontwrichting
van het huwelijk een grond voor de scheiding van tafel
en bed.*

*Dit wetsvoorstel strekt ertoe te verduidelijken dat de
scheiding van tafel en bed ook mogelijk is door onder-
linge toestemming.*

RÉSUMÉ

*À l'heure actuelle, la seule cause possible de la
séparation de corps est la désunion irrémédiable des
époux.*

*Cette proposition de loi vise à préciser que la sépa-
ration de corps par consentement mutuel est également
possible.*

<i>cdH</i>	:	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V-N-VA</i>	:	<i>Christen-Democratisch en Vlaams/Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>Ecolo-Groen!</i>	:	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen</i>
<i>FN</i>	:	<i>Front National</i>
<i>LDD</i>	:	<i>Lijst Dedecker</i>
<i>MR</i>	:	<i>Mouvement Réformateur</i>
<i>Open Vld</i>	:	<i>Open Vlaamse liberalen en democratén</i>
<i>PS</i>	:	<i>Parti Socialiste</i>
<i>sp.a - spirit</i>	:	<i>Socialistische partij anders - sociaal, progressief, internationaal, regionalistisch, integraal-democratisch, toekomstgericht.</i>
<i>VB</i>	:	<i>Vlaams Belang</i>

<i>Afkoortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>
<i>DOC 52 0000/000</i> :	<i>Parlementair document van de 52e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i> :	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i> :	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i> :	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i> :	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i> <i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i> :	<i>Plenum</i>
<i>COM</i> :	<i>Commissievergadering</i>
<i>MOT</i> :	<i>moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>
	<i>PLEN</i> :
	<i>COM</i> :
	<i>MOT</i> :

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :

Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Met de wet van 27 april 2007 werd de materie van de echtscheiding grondig gewijzigd. Zo ook werd artikel 311bis van het Burgerlijk Wetboek door deze wet vervangen. Het vroeger artikel 311bis maakte duidelijk dat scheiding van tafel en bed mogelijk was door onderlinge toestemming. Het huidige artikel 311bis verwijst naar de onherstelbare ontwrichting van het huwelijk in artikel 229 van het Burgerlijk Wetboek als een grond voor scheiding van tafel en bed, maar niet naar artikel 230 van dat Wetboek dat handelt over de onderlinge toestemming.

In de praktijk levert dit problemen op. Zo wordt soms aangenomen (bvb. door sommige notarissen) dat scheiding van tafel en bed niet meer kan op grond van onderlinge toestemming. Dit is teleologisch echter niet correct, zoals bij de totstandkoming van hoger genoemde echtscheidingswet bleek: «de vertegenwoordiger van de minister preciseert dat, hoewel de gevolgen van de scheiding van tafel en bed niet werden gewijzigd, zulks niet het geval is voor de procedure; die werd immers aangepast aan de echtscheidingsregeling. De scheiding van tafel en bed kan dus gebeuren op grond van de duurzame ontwrichting van het huwelijk dan wel op grond van de onderlinge toestemming.» (DOC 51 2341/018, p 48).

Met andere woorden, alleen de onherstelbare ontwrichting van het huwelijk is nu als grond tot scheiding van tafel en bed opgenomen in de wetgeving. Op grond echter van een teleologische interpretatie moet worden aangenomen dat ook de scheiding van tafel en bed door onderlinge toestemming behouden is gebleven. Dit wetsvoorstel wil dit verduidelijken.

Sarah SMEYERS (CD&V – N-VA)
 Els DE RAMMELAERE (CD&V – N-VA)
 Mia DE SCHAMPHELAERE (CD&V – N-VA)
 Katrien SCHRYVERS (CD&V – N-VA)
 Raf TERWINGEN (CD&V – N-VA)

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La loi du 27 avril 2007 a profondément modifié la matière du divorce. Cette loi a notamment remplacé le texte de l'article 311bis du Code civil. L'ancien article 311bis précisait que la séparation de corps était possible par consentement mutuel. L'actuel article 311bis renvoie à la désunion irrémédiable des époux prévue à l'article 229 du Code civil comme cause de la séparation de corps, mais pas à l'article 230 du Code relatif au consentement mutuel.

Cette situation pose des problèmes dans la pratique. On considère ainsi parfois (notamment certains notaires) que la séparation de corps par consentement mutuel n'est plus possible. Ce point de vue n'est toutefois pas correct sous l'angle téléologique, ainsi qu'il ressort des travaux préparatoires de la loi susmentionnée relative au divorce: «Le représentant de la ministre précise que si les effets de la séparation de corps n'ont pas été modifiés, il n'en va pas de même pour la procédure, qui a été adaptée à la procédure de divorce. Les causes de la séparation de corps sont donc, soit la désunion irrémédiable, soit le consentement mutuel.» (DOC 51 2341/018, p. 48).

En d'autres termes, seule la désunion irrémédiable des époux est aujourd'hui inscrite dans la loi comme cause de séparation de corps. Toutefois, sur la base d'une interprétation téléologique, on doit considérer que la séparation de corps par consentement mutuel a également été maintenue. La présente proposition de loi vise à le préciser.

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 311bis van het Burgerlijk Wetboek, vervangen bij de wet van 27 april 2007, wordt het woord «230,» ingevoegd tussen het woord «229,» en het woord «299».

27 maart 2008

Sarah SMEYERS (CD&V – N-VA)
Els DE RAMMELAERE (CD&V – N-VA)
Mia DE SCHAMPHELAERE (CD&V – N-VA)
Katrien SCHRYVERS (CD&V – N-VA)
Raf TERWINGEN (CD&V – N-VA)

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 311bis du Code civil, remplacé par la loi du 27 avril 2007, le chiffre «230,» est inséré entre le chiffre «229,» et le chiffre «299».

27 mars 2008